

سوره فرقان

جزء: ۱۸، ۱۹

شماره: ۲۵

ترتیب نزول: ۴۲

محل نزول: مکه

تعداد آیه: ۷۷

ahlolbait.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش
همیشگی.

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ
نَذِيرًا

همیشه سودمند و با برکت است آنکه فرقان را [که قرآن جدا کننده
حق از باطل است] به تدریج بر بنده اش نازل کرد، تا برای
جهانیان بیم دهنده باشد. (۱)

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا

همان که فرمانروایی آسمان ها و زمین فقط در سیطره اوست و فرزندی برای
خود نگرفته است و در فرمانروایی شریکی ندارد و هر چیزی را آفریده و آن را
به اندازه قرار داده، اندازه ای درست و دقیق. (۲)

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا
يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا
حَيَاةً وَلَا نُشُورًا

و [مشركان] به جای او معبودانی اختیار کرده اند که چیزی را نمی آفرینند و
خود آفریده می شوند، و برای خودشان مالک زیان و سودی نیستند، و قدرت
و تسلطی بر مرگ و حیات و برانگیختن پس از مرگ ندارند، (۳)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ
قَوْمٌ آخَرُونَ ۖ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا

و کافران گفتند: این [قرآن] چیزی نیست جز دروغی که [پیامبر] آن را از پیش خود ساخته و دیگران او را بر ساختن آن یاری داده اند، بی تردید [با این نسبت ناروا] مرتکب ستمی سنگین و دروغی بزرگ [و تهمت زشت] شده اند. (۴)

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اِكْتَتَبَهَا فِيهَا تُمْلَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

و گفتند: افسانه های مکتوب پیشینیان است که نوشتن [از روی] آنها را از [نویسندگان]
درخواست کرده است و آن [نوشته] ها هر صبح و شام بر او خوانده می شود [تا حفظ
کند و بر ما بخواند و بگوید: این وحی آسمانی است!!] (۵)

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ
كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

بگو: آن را کسی نازل کرده است که همه نهان ها را در آسمان ها و
زمین می داند، همانا او همواره بسیار آمرزنده و مهربان است.

(۶)

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا

و گفتند: این چه پیامبری است که غذا می خورد و در بازارها راه
می رود؟ چرا فرشته ای به سوی او نازل نشده که همراه او بیم
دهنده باشد؟ (۷)

أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا ۚ وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

یا [چرا] گنجی به سوی او افکنده نمی شود؟ یا باغی برای او
نمی باشد که از [میوه های] آن بهره مند شود؟ و ستمکاران گفتند:
[ای مردم!] شما جز مردی جادو شده را پیروی نمی کنید!! (۸)

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا

بنگر که چگونه [و بر پایه چه امور نامعقولی] اوصافی برای تو بیان کردند، پس [به سبب لجاجت، تکبر، دشمنی و تعصب] گمراه شدند و نمی توانند راهی [به سوی حق] بیابند. (۹)

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا

همیشه سودمند و بابرکت است آنکه اگر بخواهد بهتر از آن را [در دنیا] برای
تو قرار می دهد، بوستان هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری باشد، و
قصرهایی [استوار و مجلل] برای تو مقرر می نماید. (۱۰)

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ ^ط وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا

[همه این مطالب و خواسته های نامعقول بهانه است] بلکه آنان قیامت را تکذیب کرده اند [و به این سبب نبوت تو را باور نمی کنند] و ما برای آنان که قیامت را تکذیب کنند، آتشی سوزان آماده کرده ایم. (۱۱)

إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَزَفِيرًا

که وقتی [آن آتش سوزان] آنان را از مکانی دور ببیند، از آن

[نعره] خشم و خروشی هولناک بشنوند، (۱۲)

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا

و هنگامی که آنان را در حالی که با غل و زنجیر به هم بسته شده اند در مکانی تنگ از آن آتش سوزان بیفکنند، در آنجا فریاد مرگ خواهی سر دهند. (۱۳)

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا

[به آنان می گویند:] امروز یک بار درخواست مرگ نکنید،

بلکه بسیار درخواست مرگ کنید. (۱۴)

قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ ۚ كَانَتْ
لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا

بگو: آیا این [آتش سوزان] بهتر است یا بهشت جاودانی که به
پرهیزکاران وعده داده اند که پاداش و بازگشت گاه آنان است؟

(۱۵)

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ ۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا
مَسْنُورًا

در آنجا هر چه بخواهند در حالی که جاودانه اند برای آنان فراهم است، این بر عهده پروردگارت وعده ای است درخواست شده [و مورد انتظار اهل ایمان از خدای بخشنده و کریم.] (۱۶)

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ
أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هُوَ لَآءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ

و [یاد کن] روزی را که آنان را با معبودانی که به جای خدا می
پرستیدند، محشور می کند، پس [به آن معبودان] می گوید: آیا شما
این بندگان مرا گمراه کردید، یا خودشان راه را گم کردند؟ (۱۷)

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ
أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا
قَوْمًا بُورًا

پاسخ می دهند: شگفتا! سزاوار ما نبود که در برابر تو دوستان و پیروانی برای [پرستش]
خود بگیریم، ولی تو اینان و پدرانشان را [از نعمت ها] برخوردار کردی [و آنان به جای
شکر نعمت ها چنان در شهوات غرق شدند] تا آنکه یاد تو را فراموش کردند و گروهی
هلاکت یافته شدند. (۱۸)

فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا
نَصْرًا ۚ وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا

[خدا می گوید: این معبودان شما] گفته شما را که می گفتید [اینان به جای خدا
معبودان ما هستند] تکذیب کردند، اکنون نه می توانید [عذاب را از خود] دفع کنید، و
نه می توانید [برای خود یاور و] یاری بیابید. و هر که از شما [در این دنیا] ستم کند، در
قیامت عذابی بزرگ به او می چشانیم. (۱۹)

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ
وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ^ق وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً
أَتَصْبِرُونَ^ق وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا

و ما پیش از تو هیچ یک از پیامبران را نفرستادیم مگر آنکه آنان هم غذا می خوردند و در بازارها راه می رفتند، و ما برخی از شما را [وسیله] آزمایش برخی دیگر قرار دادیم [توانگر را به تهیدست و تهیدست را به توانگر، بیمار را به تندرست و تندرست را به بیمار، پیامبر را به امت و امت را به پیامبر]. آیا [نسبت به اجرای احکام الهی و تکالیف و مسؤولیت ها] شکیبایی می ورزید؟ و پروردگارت همواره [به احوال و اعمال همه] بیناست. (۲۰)

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۚ لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا
كَبِيرًا

و آنان که به دیدار [قیامت و محاسبه اعمال به وسیله] ما امید ندارند، گفتند: چرا بر ما فرشتگانی نازل نشد، یا [چرا] پروردگاران را نمی بینیم؟ به راستی که خودشان را در درون خود بزرگ شمردند و دچار سرکشی بزرگی شدند. (۲۱)

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
حِجْرًا مَّحْجُورًا

روزی که آنان فرشتگان را می بینند، آن روز برای مجرمان بشارتی نیست؛ و آنان [به فرشتگان] می گویند: [از شما درخواست داریم که ما را] امان دهید [و آسیب و گزند عذاب را از ما] مانع شوید. (۲۲)

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا

و ما به [بررسی و حسابرسی] هر عملی که [به عنوان عمل خیر]
انجام داده اند، می پردازیم، پس همه آنها را غباری پراکنده
می سازیم. (۲۳)

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا

اهل بهشت در آن روز، قرارگاهشان بهتر و استراحت

گاهشان نیکوتر است. (۲۴)

وَيَوْمَ تَشْقُقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا

و [یاد کن] روزی را که آسمان به سبب ابری [که بر فراز آن است] می شکافد و فرشتگان به تدریج [به صورتی ویژه] فرستاده شوند.

(۲۵)

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ
عَسِيرًا

در آن روز فرمانروایی مطلق برای [خدای] رحمان ثابت
است، و بر کافران روزی بسیار دشوار است، (۲۶)

وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ
الرَّسُولِ سَبِيلًا

و روزی که ستمکار، دو دست خود را [از شدت اندوه و حسرت
به دندان] می گزد [و] می گوید: ای کاش همراه این پیامبر راهی
به سوی حق برمی گرفتم، (۲۷)

يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا

ای وای، کاش من فلانی را [که سبب بدبختی من شد] به

دوستی نمی گرفتم، (۲۸)

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۖ وَكَانَ الشَّيْطَانُ
لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا

بی تردید مرا از قرآن پس از آنکه برایم آمد گمراه کرد. و شیطان
همواره انسان را [پس از گمراه کردنش تنها و غریب در وادی
هلاکت] وامی گذارد؛ (۲۹)

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ
مَهْجُورًا

و پیامبر [در قیامت] می گوید: پروردگارا! همانا قوم من این

قرآن را متروک گذاشتند! (۳۰)

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا

و ما این گونه برای هر پیامبری دشمنانی از مجرمان قرار دادیم، و
کافی است که پروردگارت [برای تو] راهنما و یاری دهنده باشد.

(۳۱)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً
 كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ ۖ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا

و کافران گفتند: چرا قرآن یک باره بر او نازل نشد؟ این گونه [قرآن را به تدریج نازل می کنیم] تا قلب تو را به آن استوار سازیم، و آن را بر تو با مهلت و آرامی خواندیم. (۳۲)

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا

و [دشمنان] هیچ وصف و سخن باطلی بر ضد تو نمی آورند،
مگر آنکه ما حق را و نیکوترین تفسیر را [برای در هم شکستن آن]
برای تو می آوریم. (۳۳)

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ
مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا

همانان که [در قیامت] به رو در افتاده به سوی دوزخ محشور می
شوند، آنان بدترین جایگاه را دارند، و گمراه ترین مردم اند. (۳۴)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ
وَزِيرًا

و به راستی به موسی کتاب دادیم، و برادرش هارون را همراه
او دستیار و کمک قرار دادیم. (۳۵)

فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَا هُمْ تَدْمِيرًا

پس گفتیم: هر دو به سوی گروهی که آیات ما را تکذیب کردند، بروید. [آن گروه در برابر حق لجابت و تکبر ورزیدند] در نتیجه آنان را به شدت درهم کوبیده و هلاک کردیم. (۳۶)

وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا لَهُمُ لِلنَّاسِ
آيَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

و قوم نوح را هنگامی که پیامبران را تکذیب کردند، غرق کردیم، و
آنان را برای مردم نشانه ای [عبرت آموز] قرار دادیم، و برای
ستمکاران عذابی دردناک آماده کرده ایم. (۳۷)

وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا

و قوم عاد و ثمود و اهل رسّ و اقوام بسیاری را [نیز که] در
[فاصله] میان آن [قوم نوح و اهل رسّ بودند، هلاک کردیم.]

(۳۸)

وَكَأَلَّا ضَرْبَنَا لَهُ الْأَمْثَالَ ۖ وَكَأَلَّا تَبَرَّنَا تَتَبِيرًا

و برای هر یک [به جهت هدایتشان] سرگذشت های عبرت آموز
بیان کردیم، و [چون هدایت نیافتند] هر یک را به شدت در هم
شکستیم و هلاک کردیم. (۳۹)

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا عَلَيْهَا سَاءَ الْمَطَرِ فَظَلَمُوا
 وَيَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا

یقیناً مشرکان مکه بر شهری که [محل زندگی قوم لوط بود و] بر آن باران عذاب باریده شد، گذر کرده اند، پس آیا آنجا را ندیده اند؟ [چرا! دیده اند] ولی [عبرت نگرفته اند، چون] برانگیخته شدن [مردگان] را [برای رسیدن به پاداش اعمال] امید و انتظار ندارند.

(۴۰)

وَإِذَا رَأَوْكَ إِِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُؤًا أَهْذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ
رَسُولًا

و هنگامی که تو را می بینند جز به مسخره ات نمی گیرند [و می
گویند:] آیا این است آنکه خدا او را به پیامبری برانگیخته است؟!]

(۴۱)

إِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ آلِهَتِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا

اگر ما بر پرستش بتهایمان ایستادگی نمی کردیم، نزدیک بود ما را
از پرستش آنها منحرف کند. سپس وقتی که عذاب را می بینند
خواهند دانست که چه کسی گمراه تر است. (۴۲)

أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا

آیا کسی که هوای [نفسش] را معبود خود گرفته دیدی؟ آیا تو می‌توانی کارساز و نگهبان او باشی [که او را به میل خود به راه راست هدایت کنی؟] (۴۳)

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ ۚ إِنَّ هُمْ إِلَّا
 كَالْأَنْعَامِ ۖ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا

آیا گمان می کنی بیشتر آنان [سخن حق را] می شنوند، یا [در
 حقایق] می اندیشند؟ آنان جز مانند چهارپایان نیستند بلکه آنان
 گمراه ترند! (۴۴)

أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ
جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا

آیا به [قدرت و حکمت] پروردگارت ننگریستی که چگونه سایه را امتداد داد و
گستراند؟ و اگر می خواست آن را ساکن و ثابت می کرد، آن گاه خورشید را
برای [شناختن] آن سایه، راهنما [ی انسان ها] قرار دادیم. (۴۵)

ثُمَّ قَبْضَنَا إِلَىٰ قَبْضًا يَسِيرًا

سپس آن را [با بلند شدن آفتاب] اندک اندک به سوی خود

باز می گیریم. (۴۶)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ
النَّهَارَ نُشُورًا

و اوست که شب را برای شما پوشش، و خواب را مایه استراحت و آرامش، و روز را [زمان] پراکنده شدن [جهت فعالیت و کوشش] قرار داد. (۴۷)

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۖ وَأَنْزَلْنَا
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا

و اوست که باده را پیشاپیش [باران] رحمتش به عنوان مرثده
دهنده باران فرستاد، و از آسمان آبی پاک و پاک کننده نازل کردیم.

(۴۸)

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ
كَثِيرًا

تا به وسیله آن سرزمینی مرده را زنده کنیم و آن را به آفریده
های خود از دام ها و مردمان بسیار بنوشانیم. (۴۹)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا هُ بَيْنَهُمْ لِيَذَكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

ما باران را میان آنان [از منطقه ای به منطقه دیگر] گردانیدیم تا
متذکر [قدرت و رحمت من] شوند، ولی بیشتر مردم جز به
ناسپاسی و کفران رضایت ندادند. (۵۰)

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا

و اگر می خواستیم حتماً در هر شهری [پیامبری] بیم دهنده
مبعوث می کردیم [ولی به سبب کمال و جامعیت، پیامبری را به
تو ختم کردیم.] (۵۱)

فَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا

پس کافران را [که انتظار دارند از ابلاغ وحی باز ایستی،] فرمان

مبر و به وسیله این [قرآن] با آنان جهاد [ی فرهنگی و تبلیغی]

کن. (۵۲)

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ
أَجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا

و اوست که دو دریا را به هم آمیخت، این خوش طعم و گوارا، و
این شور و تلخ است، و میان آن دو مانع و حایل و سدّی
نفوذناپذیر و استوار قرار داد [تا به هم مخلوط نشوند.] (۵۳)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا
وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا

و اوست که از آب، بشری آفرید و او را دارای [دو نوع پیوند]
نسبی و سببی کرد؛ و پروردگارت همواره تواناست. (۵۴)

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَكَانَ
الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا

و به جای خدا چیزهایی می پرستند که نه سودشان می دهد و نه
زیانشان می رساند؛ و کافر همواره بر ضد پروردگارش پشتیبان و
یار [شیطان] است. (۵۵)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

تورا جز مژده رسان و بیم دهنده نفرستادیم. (۵۶)

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

بگو: من از شما [در برابر تبلیغ دین هیچ] پاداشی نمی خواهم،
جز اینکه هر که بخواهد [می تواند از برکت هدایت من] راهی به
سوی پروردگارش بگیرد. (۵۷)

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ
بِهِ بُدْئُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا

و بر آن زنده ای که هرگز نمی میرد توکل کن، و او را همراه با
ستایش تسبیح گوی، و کافی است که او به گناهان بندگانش آگاه
باشد. (۵۸)

الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۗ الرَّحْمَنُ فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيرًا

همان که آسمان ها و زمین و آنچه را میان آنهاست در شش روز آفرید، آن گاه بر تخت فرمانروایی و تدبیر امور آفرینش چیره و مسلط شد، او رحمان است پس [ای انسان! درباره خدا و کیفیت آفرینش جهان هستی] از خبیر آگاهی بپرس. (۵۹)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ
 لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝

و هنگامی که به آنان گویند: برای رحمان سجده کنید، می گویند:
 رحمان چیست؟! آیا برای چیزی که تو فرمان می دهی، سجده
 کنیم؟ و [دعوت تو] بر رمیدگی و نفرتشان می افزاید. (۶۰)

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا
وَقَمَرًا مُنِيرًا

همیشه سودمند و با برکت است آنکه در آسمان برج هایی قرار
داد، و در آن چراغی روشن و ماهی تابان پدید آورد. (۶۱)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ
أَوْ أَرَادَ شُكُورًا

و اوست که برای کسی که بخواهد متذکر [هوشیار حقایق] شود یا
بخواهد سپاس گزاری کند، شب و روز را جانشین یکدیگر قرار
داد. (۶۲)

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا
خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا

و بندگان رحمان کسانی اند که روی زمین با آرامش و فروتنی راه
می روند، و هنگامی که نادانان آنان را طرف خطاب قرار می دهند
[در پاسخشان] سخنانی مسالمت آمیز می گویند، (۶۳)

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا

و آنان که شب را برای پروردگارشان با سجده و قیام به صبح

می رسانند، (۶۴)

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا

و آنان که می گویند: پروردگارا! عذاب [دوزخ] را از ما بگردان که مسلماً عذاب آن پایدار و همیشگی است. (۶۵)

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

قطعاً دوزخ بد قرارگاه و بد اقامت گاهی است. (۶۶)

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ
قَوَامًا

و آنان که وقتی انفاق می کنند، نه از حدّ معمول [و متعارف] می
گذرند و نه تنگ می گیرند، و [انفاقشان] همواره میان این دو در
حدّ اعتدال است. (۶۷)

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا

و آنان که معبود دیگری را با خدا نمی پرستند، و کسی را که خدا
خونش را حرام کرده است، جز به حق نمی کشند، و زنا نمی کنند؛ و
کسی که این اعمال را مرتکب شود به کیفر سختی برسد. (۶۸)

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخَذُ فِيهِ مَهَانًا

روز قیامت عذابش دو چندان شود، و در آن با خواری و

سرشکستگی جاودانه ماند. (۶۹)

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ
سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ^{قُلْ} وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

مگر آنان که توبه کنند و ایمان آورند و کار شایسته انجام دهند، که
خدا بدی هایشان را به خوبی ها تبدیل می کند؛ و خدا بسیار
آمرزنده و مهربان است. (۷۰)

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا

و هر که توبه کند و کار شایسته انجام دهد قطعاً به صورتی

پسندیده و نیکو به سوی خدا باز می گردد. (۷۱)

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

و آنان که در مجلس غنا و دروغ پردازی و امور باطل حاضر
نمی شوند، و هنگامی که بر گفتار و کردار لغو می گذرند، با
بزرگواری و متانت می گذرند، (۷۲)

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا
وَعُمْيَانًا

و آنان که وقتی به آیات پروردگارشان پندشان دهند، در برابر آن با
حالت کری و کوری نمی افتند، [بلکه با گوش شنوا و چشم
بصیرت به آن دل می دهند.] (۷۳)

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ
أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

و آنان که می گویند: پروردگارا! ما را از سوی همسران و
فرزندانمان خوشدلی و خوشحالی بخش، و ما را پیشوای
پرهیزکاران قرار ده. (۷۴)

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً
وَسَلَامًا

اینانند که به خاطر صبوری که [در برابر حوادث و اجرای تکالیف الهی] از خود نشان دادند با [برترین] مکان‌ها [ی بهشت] پاداششان می‌دهند، و در آن با درود و سلامی [از سوی خدا و فرشتگان] روبرو می‌شوند. (۷۵)

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

در آنجا جاودانه اند. نیکو قرارگاه و خوب اقامت گاهی

است. (۷۶)

قُلْ مَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَلَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ
يَكُونُ لِيَزَامَا

بگو: اگر دعایتان نباشد پروردگارم به شما ارجی ننهد، پس شما
که [قاطعانه آیات خدا و پیامبرش را] تکذیب کردید، [کیفر این
تکذیب برای همیشه] ملازم [شما] خواهد بود. (۷۷)